

Sygnatura akt VIII Gz 460/17

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2018 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2018 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 4 października 2017 r. w sprawie XI GC 787/17 w przedmiocie odmowy zwolnienia od kosztów sądowych,

postanawia:

oddalić zażalenie.

Leon Miroszewski

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 4 października 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum oddalił wniosek pozwanej, złożony wraz z wniesioną apelacją od wyroku z dnia 3 lipca 2017 roku, o zwolnienie pozwanej w zakresie opłaty sądowej od apelacji. W uzasadnieniu wskazał, że pozwana nie przedstawiła jakichkolwiek dokumentów obrazujących jej sytuację finansową. Podkreślił też, że dochodzenie celem ustalenia rzeczywistego stanu majątkowego wnioskodawcy ma charakter fakultatywny, i to nie w sytuacji gdy brak jest jakichkolwiek informacji o aktualnej sytuacji finansowej pozwanej, bowiem dochodzenie sądowe nie może zastąpić dowodu, którego wskazania wymaga art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Na to postanowienie pozwana wniosła zażalenie wnosząc o jego zmianę i zwolnienie pozwanej od opłaty sądowej od apelacji i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego. Pozwana podniosła, że zastrzegła we wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, że na wezwanie Sądu przedłoży wszelkie dokumenty wykazujące sytuację finansową spółki. Skoro Sąd Rejonowy uznał, że przedłożone dokumenty nie są wystarczające dla zobrazowania całościowej sytuacji finansowej pozwanej to przed wydaniem zaskarżonego postanowienia winien był wezwać pozwaną do usunięcia braków wniosku. W ocenie pozwanej zaskarżone rozstrzygnięcie w tym przedmiocie uznać należy za przedwczesne.

Sąd zważył, co następuje.

Podstawę prawną wniosku pozwanej o zwolnienie jej od kosztów sądowych w postaci opłaty sądowej od apelacji w kwocie 1048 zł stanowi art. 103 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 623 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej

lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie.

Treść powołanego przepisu wyraźnie wskazuje, że osoba prawna, ubiegając się o zwolnienie od kosztów sądowych, ma obowiązek wykazać, że nie ma dostatecznych środków na te koszty. Wykazanie to może być dokonane dowodami, które są właściwe dla przedstawienia sytuacji majątkowej osoby prawnej, a więc np. sprawozdaniami finansowymi, wyciągami z rachunków bankowych, raportami kasowymi, zestawieniami nieruchomości i ruchomości, sprawozdaniami statystycznymi, itp. (por. postanowienie SN z 2 kwietnia 2015 r. w sprawie I CZ 31/15).

Jak widać, wymaganie wynikające z art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych powinno być traktowane jako wymóg merytoryczny wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Nie jest to więc wymóg formalny.

Dopiero gdyby pozwana przedstawiła dowody zmierzające do wykazania braku środków na koszty sądowe można byłoby rozważyć potrzebę zarządzenia dochodzenia, o którym mowa w art. 109 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Sytuacja braku podstaw do wszczęcia takiego dochodzenia nie miała miejsca w toku postępowania przed Sądem I instancji, utrzymuje się też obecnie, bowiem skarżąca również do zażalenia nie przedłożyła żadnych danych ani dowodów obrazujących jej sytuację majątkową.

Mając powyższe na uwadze należało uznać, że zaskarżone postanowienie odpowiada prawu a w związku z tym na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji